

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

4 ta' Ottubru 2012(*)

“Sigurtà so?jali — Determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni applikabbli — Regolament (KEE) Nru 1408/71 — Artikolu 14(2)(b) — Persuna li normalment te?er?ita attività b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar — Kuntratti ta' xog?ol su??essivi — Persuna li timpjega stabbilita fl-Istat Membru tar-residenza abitwali tal-?addiem — Attività b?ala persuna impjegata e?er?itata esklu?ivament fi Stati Membri o?ra”

Fil-Kaw?a C-115/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE mressqa mis-S?d Apelacyjny — S?d Pracy i Ubezpiecze? Spo?ecznych w Warszawie (il-Polonja), permezz tad-de?i?joni tal-15 ta' Di?embru 2010, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-2 ta' Marzu 2011, fil-pro?eduri

Format Urz?dzenia i Monta?e Przemys?owe sp. z o.o.

vs

Zak?ad Ubezpiecze? Spo?ecznych,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J. N. Cunha Rodrigues, President tal-Awla, A. Rosas, A. Ó Caoimh (Relatur), A. Arabadjiev u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: R. ?ere?, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tad-29 ta' Frar 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Format Urz?dzenia i Monta?e Przemys?owe sp. z o.o., minn W. Bara?ski, avukat,
- g?al Zak?ad Ubezpiecze? Spo?ecznych I Oddzia? w Warszawie, minn J. Czarnowski u M. Drewnowski, radcowie prawni,
- g?al W. Kita, minn W. Bara?ski, avukat,
- g?all-Gvern Pollakk, minn M. Szpunar kif ukoll minn A. Siwek-?lusarek u J. Fa?dyga, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Bel?jan, minn M. Jacobs u L. Van den Broeck, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze u J. Möller kif ukoll minn A. Wiedmann, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn V. Kreuschitz u M. Owsiany-Hornung, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tat-3 ta' Mejju 2012, tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tikkonċerna l-interpretazzjoni tal-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta' Ġunju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-siġurtà soċjali għall-persuni impjegati u l-familja tagħom li jiġi aqilqu f'ewwa l-Komunità, fil-verżjoni emendata u aġornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97, tat-2 ta' Diċembru 1996 (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 3), kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1992/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-18 ta' Diċembru 2006 (l-U L 392, p. 1, iktar 'il quddiem ir-"Regolament Nru 1408/71").

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn il-kumpannija Format Urządzenia i Montaż Przemysław Sp. z o. o. (iktar 'il quddiem "Format"), fil-preżenza ta' wieċed mill-impjegati tagħha, W. Kita, u Zakład Ubezpieczeń Społecznych (l-Istituzzjoni tas-Siġurtà Soċjali, iktar 'il quddiem iz-"ZUS"), dwar id-determinazzjoni tal-leġiżlazzjoni applikabbli għal W. Kita fis-sens ta' dan ir-regolament.

Il-kuntest ġuridiku

Ir-Regolament Nru 1408/71

3 Skont is-sitt premessa tar-Regolament Nru 1408/71, ir-regoli ta' koordinament għandhom jiġguraw lill-ġaddiema li jiġi aqilqu f'ewwa l-Komunità Ewropea kif ukoll lill-aventi kawża u lis-superstiti tagħom, iż-żamma tad-drittijiet u tal-vantaġġi miksuba jew li huma fil-proċess li jinkisbu.

4 Dan l-għan għandu jintlaq, skont is-seba' premessa ta' dan ir-regolament, b'mod partikolari bl-aggregazzjoni tal-perijodi kollha meħuda inkunsiderazzjoni mil-leġiżlazzjonijiet nazzjonali differenti għall-finijiet tal-ksib u ta-żamma tad-dritt għall-benefiċċji.

5 Mit-tmien premessa tal-imsemmi regolament jirriżulta li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-istess regolament huma intiżi li l-persuni kkonċernati jkunu, fil-prinċipju, suġġetti għas-sistema ta' siġurtà soċjali ta' Stat Membru wieċed, sabiex jevitaw il-kumulu ta' leġiżlazzjonijiet nazzjonali applikabbli u l-kumplikazzjonijiet li jistgħu jirriżultaw minnhom.

6 L-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 1408/71 jipprovdi li, għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' dan tal-aġġar, il-kelma "residenza" tfisser il-post abitwali ta' residenza.

7 Ta't it-Titolu II ta' dan ir-regolament, intitolat "Determinazzjoni tal-leġiżlazzjoni applikabbli", l-Artikolu 13, intitolat "Regoli ġenerali", jipprovdi:

"1. Bla qasara għall-Artikoli 14g u 14f, persuni li għalihom japplika dan ir-Regolament għandhom ikunu suġġetti għal-liġijiet ta' Stat Membru wieċed biss. Dawk il-liġijiet għandhom jiġu stabbiliti skont id-dispożizzjonijiet ta' dan it-Titolu.

2. Suġġetti għall-Artikoli 14 sa 17:

a) persuna impjegata fit-territorju ta' Stat Membru wie?ed tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta' dak l-Istat anke jekk ikun jabita fit-territorju ta' Stat Membru ie?or jew jekk l-uffi??ju re?istrat inkella post tan-negozju ta' l-impri?a jew ta' l-individwu li jimpjegah huwa stabbilit fit-territorju ta' Stat Membru ie?or;

[...]

b) persuna li g?aliha tispi??a li tkun valida il-le?islazzjoni ta' Stat Membru, ming?ajr ma ssir applikabbli g?aliha le?islazzjoni ta' Stat ie?or skond wa?da mir-regoli stipulata fis-sottoparagrafi li g?addew jew skond wa?da mill-e??ezzjonijiet jew dispo?izzjonijiet spe?jali stipulati fl-Artikoli 14 u 17 tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta' l-Istat Membru li fit-territorju tieg?u tkun tabita skond id-dispo?izzjonijiet ta' dik il-le?islazzjoni".

8 Ta?t dan l-istess artikolu, l-Artikolu 14 tar-Regolament Nru 1408/71, intitolat "Regoli spe?jali applikabbli g?all-persuni, minbarra l-ba?rin, inga??ati fi mpieg im?allas", jipprovdi:

"L-Artikolu 13(2)(a) g?andu japplika bla ?sara g?all-e??ezzjonijiet jew i?-?irkustanzi li ?ejjin:

1) a) Persuna impjegata fit-territorju ta' Stat Membru minn impri?a li mag?ha normalment ikollu x'jaqsam li tkun ippostjata minn dik l-impri?a fit-territorju ta' Stat ie?or biex twettaq xog?ol hemm minn dik l-impri?a tkompli tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta' l-ewwel Stat Membru, basta li t-tul anti?ipat ta' dak ix-xog?ol ma jkunx jaqbe? tnax-il xahar u li ma tkunx intbag?tet hemm biex tie?u post persuna o?ra li tkun temmet i?-?mien tal-postazzjoni tag?ha;

[...]

2) Persuna normalment impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar tkun su??etta g?al-le?islazzjoni li tkun determinata kif ?ej:

a) Persuna li tiffirma parti minn 'personnel' vja??anti jew tat-titjir ta' impri?a li, b'kera jew b'g?oti jew inkella minn jedda, topera servizzi ta' trasport internazzjonali g?all-passi??ieri jew g?all-mer?a bit-tren, fuq it-triq, bl-ajru jew fuq il-kanali u li g?andha l-uffi??ju tag?ha re?istrat jew post tan-negozju fit-territorju ta' Stat Membru tkun su??etta g?al-le?islazzjoni ta' l-Istat ta' l-a??ar. [...]

b) Persuna g?ajr dik li hemm referenza g?aliha f['](a) tkun so??etta:

i) g?al-le?islazzjoni ta' l-Istat Membru li fih tabita, jekk twettaq l-attività tag?ha parzjalment fit-territorju jew jekk hija marbuta ma' diversi impri?i u diversi persuni li jimpjegawha li g?andhom l-uffi??ji re?istrati jew il-postijiet tan-negozju tag?hom fit-territorju ta' Stati Membri differenti;

ii) g?al-le?islazzjoni ta' l-Istat Membru li fih tabita, jekk twettaq l-attività tag?ha parzjalment fit-territorju jew jekk hija marbuta ma' diversi impri?i u diversi persuni li jimpjegawha li g?andhom l-uffi??ji re?istrati jew il-postijiet tan-negozju tag?hom fit-territorju ta' Stati Membri differenti".

9 L-aggregazzjoni msemmija fis-seba' premessa tar-Regolament Nru 1408/71 hija prevista b'mod partikolari fl-Artikoli 10a(2), 18, 38, 45, 64 u 72 ta' dan ir-regolament.

10 Skont il-punti 2 u 4 tal-Artikolu 12(a) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 574/72, tal-21 ta' Marzu 1972, li jistipula l-pro?edura g?all-implementazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 1408/71, fil-ver?joni emendata u a??ornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97, tat-2 ta' Di?embru 1996 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 3), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 311/2007, tad-19 ta' Marzu 2007 (?U L 82, p. 6), l-awtoritajiet tal-Istat kompetenti g?andhom, fis-sens tar-Regolament Nru 1408/71, jipprovdu lil persuna li normalment

te?er?ita attività b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar, fis-sens tal-Artikolu 14(2)(b) ta' dan l-a??ar regolament, ?ertifikat li jikkonferma li din il-persuna hija su??etta g?al-le?i?lazzjoni tal-imsemmi Stat kompetenti.

11 Dan i?-?ertifikat, li l-mudell tieg?u ?ie previst fid-De?i?joni Nru 202 tal-Kummissjoni amministrattiva tal-Komunitajiet Ewropej g?as-sigurtà so?jali tal-?addiema migranti, tas-17 ta' Marzu 2005, fuq il-formoli mudell ne?essarji g?all-applikazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71 u (KEE) Nru 574/72 (E 001, E 101, E 102, E 103, E 104, E 106, E 107, E 108, E 109, E 112, E 115, E 116, E 117, E 118, E 120, E 121, E 123, E 124, E 125, E 126 u E 127) (?U 2006 L 77, p. 1) huwa komunament mag?ruf bl-isem ta' "formola E 101" jew ta' " ?ertifikat E 101".

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

12 Mid-digriet tar-rinviju jirri?ulta li Format, li g?andha s-sede tag?ha f'Varsavja (il-Polonja), te?er?ita attivitajiet ta' sub-appalt fil-qasam tal-kostruzzjoni f?erti Stati Membri. FI-2008, Format kienet involuta f'madwar 15 sa 18-il pro?ett ta' kostruzzjoni simultanjament, f?ames jew f'sitt Stati Membri. Format kienet topera billi timpjega ?addiema fil-Polonja, i?da tikkollokahom fi pro?etti ta' kostruzzjoni kurrenti f'diversi Stati Membri skont il-?ti?ijiet tal-kumpannija u skont in-natura tax-xog?ol li kellu jitwettaq.

13 ?addiem li kellu ji?i kkollokat g?al sit ie?or ta' kostruzzjoni kien jing?ata istruzzjonijiet sabiex imur hemmhekk. F'ka? ta' terminazzjoni ta' kuntratt ta' kostruzzjoni u fin-nuqqas ta' xog?ol g?al dan il-?addiem, dan kien imur lura l-Polonja u g?alhekk kien jibbenefika minn leave bla ?las, jew inkella l-kuntratt tax-xog?ol tieg?u kien ji?i tterminat. Fil-prin?ipju, il-?addiem kellu ja?dem fil-pajji?i tal-Unjoni Ewropea.

14 Skont il-konstatazzjonijiet tal-qorti tar-rinviju, matul il-perijodi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-post ta' "residenza" ta' W. Kita fis-sens tal-Artikolu 1(h) tar-Regolament Nru 1408/71, baqa' fil-Polonja.

15 W. Kita ?ie impjegat full-time minn Format tliet darbiet abba?i ta' kuntratti ta' xog?ol g?al ?mien determinat.

16 L-ewwel kuntratt g?al ?mien determinat ?ie konkludat g?all-perijodu bejn is-17 ta' Lulju 2006 u l-31 ta' Jannar 2007 u kien esti? sat-22 ta' Di?embru 2007. Madankollu, dan il-kuntratt intemm fit-30 ta' Novembru 2006. Tali kuntratt kien jiddefinixxi l-post tax-xog?ol b?ala "operazzjonijiet u siti tal-kostruzzjoni fil-Polonja u fit-territorju tal-Unjoni Ewropea (l-Irlanda, Franza, il-Gran Brittanja, il-?ermanja u l-Finlandja), skont l-istruzzjonijiet tal-persuna li timpjega". Fil-kuntest ta' dan il-kuntratt, W. Kita ?adem ta?t dan il-kuntratt fi Franza biss. Skont l-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, iz-ZUS ?are? ?ertifikat E 101 dwar il-le?i?lazzjoni applikabbli g?all-perijodu bejn is-17 ta' Lulju 2006 u t-22 ta' Di?embru 2007. Wara t-terminazzjoni tal-kuntratt fit-30 ta' Novembru 2006, i?-?ertifikat kien sussegwentement emendat sabiex ikun japplika g?all-perijodu mis-17 ta' Lulju sat-30 ta' Novembru 2006.

17 It-tieni kuntratt ?ie konkludat g?all-perijodu bejn l-4 ta' Jannar 2007 u l-21 ta' Di?embru 2008. Il-post tax-xog?ol kien ?ie ddikjarat li huwa l-istess b?al dak stabbilit fl-ewwel kuntratt. Fil-kuntest tieg?u, W. Kita e?er?ita l-attività tieg?u fi Franza. B'applikazzjoni tal-istess dispo?izzjonijiet b?al dawk tal-ewwel kuntratt, iz-ZUS ?are? ?ertifikat E 101 fir-rigward tieg?u g?all-perijodu mill-4 ta' Jannar 2007 u l-21 ta' Di?embru 2008. Mit-22 ta' Awwissu 2007 sal-31 ta' Di?embru 2007, W. Kita ma setax ja?dem min?abba ra?unijiet ta' mard u dan il-kuntratt intemm fil-5 ta' April 2008. Konsegwentement, iz-ZUS emenda l-?ertifikat E 101 bil-g?an li jkopri l-perijodu mill-4 ta' Jannar sat-22 ta' Awwissu 2007.

18 B'de?i?joni tat-23 ta' Lulju 2008, indirizzata lil Format u lil W. Kita (iktar 'il quddiem id-
"de?i?joni kkontestata"), iz-ZUS, billi bba?at ru?ha fuq il-le?i?lazzjoni Pollakka u fuq l-Artikolu
14(1)(a) u 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71, irrifjutat li to?ro? ?ertifikat E 101 rigward il-
le?i?lazzjoni applikabbli g?al W. Kita jew li tikkonferma fuq dan i?-?ertifikat li, matul il-perijodi bejn l-
1 ta' Jannar 2008 u l-21 ta' Di?embru 2008 u bejn l-1 ta' Jannar 2008 u l-31 ta' Di?embru 2009,
huwa kien jag?mel parti mill-iskema tas-sigurtà so?jali Pollakka. Skont din id-de?i?joni, W. Kita ma
kienx normalment impjegat fit-territorju ta' diversi Stati Membri tal-Unjoni Ewropea jew ta?-?ona
Ekonomika Ewropea i?da impjegat ikkollokat skont is-sitwazzjoni tal-persuna li timpjegah.

19 Fl-24 ta' Lulju 2008, wara li ?iet adottata d-de?i?joni inkwistjoni, ?ie konklud? it-tielet kuntratt
g?all-perijodu bejn it-30 ta' Lulju 2008 u l-31 ta' Di?embru 2012, li kien jistabbilixxi l-istess post tax-
xog?ol b?al dak iddikjarat fi?-?ew? kuntratti pre?edenti. Madankollu, f'emenda g?all-kuntratt tal-24
ta' Lulju 2008, ?ie ppre?i?at li l-post tax-xog?ol kien il-power station nukleari f'Olkiluoto fil-
Finlandja. Wara li ?adem fil-Finlandja, W. Kita ng?ata leave ming?ajr ?las bejn l-1 ta' Novembru
2008 u t-30 ta' Settembru 2009. Il-kuntratt tax-xog?ol ?ie tterminat bi ftehim bejn il-partijiet fis-16
ta' Marzu 2009.

20 Permezz tas-sentenza tat-12 ta' Frar 2009, is-S?d Okr?gowsky Ubezpiecze? Spo?ecznych w
Warszawie (il-qorti re?jonali — il-qorti tas-sigurtà so?jali ta' Varsavja), ?a?det ir-rikors ippre?entat
minn Format kontra d-de?i?joni inkwistjoni, billi kkunsidrat li l-kundizzjonijiet ma kinux sodisfatti
sabiex jitqies li l-?addiem kien kkollokat skont l-Artikolu 14(1)(a) tar-Regolament Nru 1408/71, sa
fejn Format ma kinitx twettaq l-attività tag?ha prin?ipalment fl-Istat li fih hija kellha s-sede tag?ha.
Din il-qorti sostniet ukoll li W. Kita ma kienx normalment je?er?ita attività b?ala persuna impjegata
fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar, i?da kien je?er?ita l-attività tieg?u permanentement
matul diversi xhur jew matul iktar minn g?axar xhur fit-territorju ta' Stat Membru wie?ed (l-ewwel fi
Franza, imbag?ad fil-Finlandja), u li, konsegwentement, ir-regola ?enerali ta' koordinament kienet
tapplika fir-rigward tieg?u, ji?ifieri li l-le?i?lazzjoni applikabbli kienet iddefinita skont il-prin?ipju tal-
post tal-e?er?izzju tal-attività.

21 Format u W. Kita ppre?entaw appell mis-sentenza tat-12 ta' Frar 2009 quddiem il-qorti tar-
rinviju.

22 Format sostniet li s-sistema li fil-kuntest tag?ha je?er?itaw l-attività tag?hom l-impjegati
tag?ha hija dik prevista ta?t l-Artikolu 14(2)(b)(ii) tar-Regolament Nru 1408/71, li ma tirrikjedix
ne?essarjament li jkun hemm impjieg fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar matul l-istess
perijodu, u ma tirreferix g?all-perijodi ta' komputazzjoni kwalunkwe jew g?all-frekwenza li biha
impjegat ibiddel il-postijiet jew jaqsam il-fruntieri.

23 W. Kita huwa tal-istess fehma b?al Format u fl-appell tieg?u jsostni li s-sitwazzjoni tieg?u
hija konformi mal-Artikolu 14(2)(2)(ii) tar-Regolament Nru 1408/71, peress li huwa kien di?à
"persuna normalment impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar" matul ir-relazzjoni ta'
xog?ol tieg?u ma' Format, ji?ifieri, ta?t kuntratti li ?ew konklud?i g?at-territorju ta' sitt Stati Membri,
g?alkemm twettqu fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri biss (fi Franza u fil-Finlandja). Barra minn
hekk, li kieku W. Kita jmur f'sit ta' kostruzzjoni fil-Polonja, l-Artikolu 14(2)(b)(i) tal-imsemmi
regolament japplika wkoll fir-rigward tieg?u.

24 Il-qorti tar-rinviju tqis li l-kliem "persuna normalment impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati
Membri jew iktar" inklu? fl-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 ma huwiex ?ar.

25 F'dawn i?-irkustanzi, is-S?d Apelacyjny — S?d Pracy i Ubezpiecze? Spo?ecznych w Warszawie dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

'1. Il-fatt li "persuna normalment impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar" — li dwarha l-Artikolu 14(2)(b) ji??ara li dan jirrigwarda persuna differenti minn dik imsemmija fl-Artikolu 14(2)(a) — taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tal-ewwel sentenza tal-Artikolu 14(2) tar-Regolament [Nru 1408/71], ifisser li persuna impjegata permezz ta' kuntratt ta' xog?ol minn min i?addem, fejn dan tal-a??ar huwa persuna wa?da,

a) hija pparagunata ma' tali pers[j]una jekk, min?abba n-natura tal-impjieg tag?ha, hija impjegata attività f'diversi Stati Membri fl-istess waqt (simultanjament), inklu? g?al perijodi relattivament qosra, u g?aldaqstant, taqsam il-fruntiera ta' spiss,

u jfisser ukoll li din il-persuna impjegata

b) huwa pparagunat ma' tali persuna jekk, fil-kuntest ta' kuntratt wie?ed ta' xog?ol, jitqies li jwettaq xog?lu b'mod permanenti (normalment) f'diversi Stati Membri, inklu? fl-Istat fejn jirrisjedi jew f'diversi Stati Membri o?rajn li ma humiex l-Istat ta' residenza tieg?u —

sew jekk indipendentement mit-tul tal-perijodi su??essivi li fihom iwettaq l-obbligi tieg?u f'kull wie?ed mill-Istati Membri u mill-interruzzjonijiet bejniethom, sew jekk b'limitu *ratione temporis*?

2) Jekk il-Qorti tal-?ustizzja tirrispondi fil-po?ittiv g?all-ka? ippre?entat fil-punt (b) hawn fuq, huwa possibbli li l-Artikolu 14(2)(b)(ii) tar-Regolament Nru 1408/71 ji?i applikat, meta l-obbligu li jirri?ulta mill-kuntratt ta' xog?ol bejn il-?addiem u min i?addem, fejn dan tal-a??ar huwa persuna wa?da, g?al xog?ol li jrid jitwettaq, b'mod permanenti, f'diversi Stati Membri jinkludi t-twettiq ta' obbligi fl-Istat ta' residenza tal-?addiem, minkejja li din is-sitwazzjoni — ix-xog?ol fl-Istat ta' residenza — tidher esklu?a fil-mument tal-iffirmar tal-kuntratt ta' xog?ol u, fil-ka? ta' risposta negattiva, huwa possibbli li jintu?a l-Artikolu 14(2)(b)(i) tar-Regolament Nru°1408/71?

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

26 Skont il-Gvern Bel?jan, hemm inkwistjoni, fil-kaw?a prin?ipali, ?addiem impjegat li, b'kuntratti su??essivi, wettaq servizzi fi Stat Membru wie?ed biss, ji?ifieri fi Franza, u sussegwentement fil-Finlandja. Jekk ji?i a??ettat l-argument li ta lok g?ad-domandi preliminari dan iwassal sabiex ma ssirx iktar distinzjoni bejn ?addiem ikkollokat fis-sens tar-Regolament Nru 1408/71 u ?addiem li normalment je?er?ita attivitajiet fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar fis-sens ta' dan l-istess regolament. Jekk jitqies, *a posteriori*, li ?addiem li kien su??ett g?al diversi kollokamenti mill-persuna li timpjegah fir-realtà e?er?ita attivitajiet li "jalternaw" f'diversi Stati Membri, dan jo?loq ir-riskju li tinbet in?ertezza legali kemm g?all-?addiema u g?all-persuni li jimpjegaw ikkon?ernati, kif ukoll g?all-istituzzjonijiet kompetenti li jintalbu jag?tu l-fehma tag?hom f'dawn is-sitwazzjonijiet. Il-Gvern Bel?jan isostni li d-domandi mag?mula g?andhom ji?u ddikjarati inammissibbli.

27 Dawn l-i?viluppi tal-Gvern Bel?jan jikkon?ernaw, fir-realtà, mhux l-ammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari, i?da l-mertu tag?ha. G?aldaqstant, ma hemmx lok li jitqies li t-talba g?al de?i?joni hija inammissibbli.

Fuq il-mertu

28 Permezz ta' ew? domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 g?andux ji?i interpretat fis-sens li, fi?-?irkustanzi b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, persuna li, b'kuntratti ta' xog?ol su??essivi li jindikaw b?ala l-post tax-xog?ol it-territorju ta' diversi Stati Membri, fir-realtà, matul kull wie?ed minn dawn il-kuntratti, ta?dem biss fit-territoju ta' wie?ed minn dawn l-Istati, tistax taqa' ta?t il-kun?ett ta' "persuna li normalment te?er?ita attività b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' Stat Membru wie?ed jew iktar" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, u jekk, fil-ka? ta' risposta fl-affermattiv, is-sitwazzjoni ta' tali persuna taqax ta?t l-Artikolu 14(2)(b)(i) jew (ii) ta' dan l-artikolu.

29 F'dan ir-rigward, g?andu jittfakkar li d-dispo?izzjonijiet tat-Titolu II tar-Regolament Nru 1408/71, li jag?mel parti minnhom l-Artikolu 14(2) jikkostitwixxu, skont ?urisprudenza stabbilita, sistema kompleta u uniformi ta' regoli ta' kunflitt tal-li?ijiet li l-g?an tag?hom huwa li jissu??ettaw lill-?addiema li ji??aqilqu ewwa l-Komunità g?al sistema ta' sigurtà so?jali ta' Stat Membru wie?ed, b'mod li ji?i evitat li jkunu applikabbli diversi le?i?lazzjonijiet nazzjonali u li ji?u evitati l-kumplikazzjonijiet li jistg?u jirri?ultaw minn dan (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-23 ta' Settembru 1982, Kuijpers, 276/81, ?abra p. 3027, punt 10; u tal-10 ta' Frar 2000, FTS, C-202/97, ?abra p. I-883, punt 20 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tad-9 ta' Novembru 2000, Plum, C-404/98, ?abra p. I-9379, punt 18).

30 G?al dan il-g?an, l-Artikolu 13(2)(a) tar-Regolament Nru 1408/71 jistabbilixxi l-prin?ipju li jipprovdi li ?addiem impjegat huwa su??ett, fil-qasam tas-sigurtà so?jali, g?al-le?i?lazzjoni tal-Istat Membru li ja?dem fih (ara sentenza tas-17 ta' Mejju 1984, Brusse, 101/83, ?abra p. 2223, punt 15).

31 Dan il-prin?ipju huwa madankollu fformolat "[su??ett] g?all-Artikoli 14 sa 17". Fil-fatt, f'?erti sitwazzjonijiet partikolari, is-sempli?i applikazzjoni tar-regola ?enerali msemmija fl-Artikolu 13(2)(a) ta' dan ir-regolament g?andha r-riskju mhux li tevita, i?da g?al kuntrarju, li to?loq, kemm g?all-?addiem kif ukoll g?all-persuna li timpjega u g?all-korpi tas-sigurtà so?jali, kumplikazzjonijiet amministrattivi li l-effett tag?hom jista' jostakola l-e?er?izzju tal-libertà g?all-moviment tal-persuni koperti mill-imsemmi regolament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Brusse, i??itata iktar 'il fuq, punt 16). Regoli spe?ifi?i g?al tali sitwazzjoni huma previsti, b'mod partikolari, fl-Artikolu 14 tar-Regolament Nru 1408/71.

32 Mill-pro?ess jirri?ulta li l-qorti tar-rinviju titlaq mill-premessa li l-Artikolu 14(1)(a) tar-Regolament Nru 1408/71 dwar il-kollokament temporanju ta' ?addiema ma hijiex applikabbli g?as-sitwazzjoni ta' W. Kita, min?abba li Format, b?ala l-kumpannija li timpjegah, normalment ma twettaqx attivitajiet sinjifikattivi fil-Polonja, l-Istat Membru fejn hija stabbilita, kif tirrikjedi applikazzjoni korretta ta' din l-a??ar dispo?izzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Di?embru 1970, Manpower, 35/70, ?abra p. 1251, punt 16; FTS, i??itata iktar 'il fuq, punti 23 u 45, kif ukoll Plum, i??itata iktar 'il fuq, punt 22). Din il-premessa ma ?ietx ikkontestata quddiem il-Qorti tal-?ustizzja.

33 Barra minn hekk, kif essenzjalment tirrileva l-imsemmija qorti, u kif jirri?ulta mill-Artikolu 14(2)(a) tar-Regolament Nru 1408/71, persuna li normalment te?er?ita attivitajiet b?ala persuna impjegata ftit jew wisq simultanament jew b'mod konkorrenti fit-territorju ta' iktar minn Stat Membru wie?ed taqa' ta?t il-kun?ett ta' "persuna li normalment twettaq attività b?ala persuna impjegata f'?ew? Stati Membri jew iktar" fis-sens ta' dan l-Artikolu 14(2) (ara, b'analo?ija, is-sentenza tas-16 ta' Frar 1995, Calle Grenzshop Andresen, C-425/93, ?abra p. I-269, punt 15).

34 G?alhekk, ma huwiex ikkontestat li tali sitwazzjoni ma tikkorrispondix, fil-fatti, ma' dik tal-kaw?a prin?ipali, minkejja t-termini tal-kuntratt imsemmija fil-punti 16, 17 u 19 tas-sentenza pre?enti.

35 F'dawn il-kundizzjonijiet, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk il-kun?ett ta' "persuna li normalment twettaq attività b?ala persuna impjegata f'?ew? Stati Membri jew iktar" fis-sens tal-Artikolu 14(2) tar-Regolament Nru 1408/71, tkoprix, minbarra l-?addiema li je?er?itaw b'mod konkorrenti attivitajiet b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' iktar minn Stat Membru wie?ed, dawk li, minn tal-inqas skont it-termini tal-kuntratt ta' xog?ol tag?hom, g?andhom je?er?itaw ix-xog?ol tag?hom f'diversi Stati Membri, ming?ajr ma dan ix-xog?ol ma jkollu ji?i e?er?itat f'diversi Stati Membri simultanjament jew kwa?i simultanjament.

36 F'dan il-kuntest, il-qorti tar-rinviju tirrileva li, fir-rigward tal-perijodi su??essivi ta' attività e?er?itati fit-territorju ta' iktar minn Stat Membru wie?ed, l-Artikolu 14(2) tar-Regolament Nru 1408/71 ma jistabbilixxi limiti temporali.

37 Dwar dan il-punt, il-Kummissjoni Ewropea tqis possibbli, fid-dawl tal-Artikolu 14(1)(a) ta' dan ir-regolament, li tirrikonoxxi b?ala limitu superjuri perijodu ta' tnax-il xahar. Min-na?a l-o?ra, iz-ZUS kif ukoll il-Gvern ?ermani? essenzjalment isostnu li l-perijodi su??essivi ta' attività ma jaqg?ux ta?t l-Artikolu 14(2) tal-imsemmi regolament ?lief jekk it-tul ta' kull wie?ed minnhom ma je??edix xahar. Min-na?a tieg?u, il-Gvern Pollakk jikkunsidra li, fin-nuqqas tal-istabbiliment tal-kriterji li jippermettu li ssir distinzjoni bejn il-ka?ijiet irregolati mill-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 u dawk li fir-rigward tag?hom g?andu ji?i applikat l-Artikolu 13(2)(a) ta' dan ir-regolament, interpretazzjoni wiesg?a tal-kun?ett ta' "persuna normalment impjegata fit-territorju ta' ?ew? Stati Membri jew iktar" hija possibbli mill-perspettiva tal-applikazzjoni Prattika tal-imsemmi regolament. Skont Format, fi kwalunkwe ka?, meta jkun diffi?li li ji?i ddeterminat il-post tal-e?er?izzju tal-attività b?ala persuna impjegata inkwistjoni, g?andha ting?ata preferenza lill-kriterju tal-post ta' residenza tal-?addiem impjegat u dan, b'mod partikolari, sabiex ji?u evitati problemi amministrattivi li jirri?ultaw mill-bidliet frekwenti tas-sistema tal-assigurazzjoni so?jali.

38 Madankollu, sabiex ting?ata risposta utli lill-qorti tar-rinviju, ma hemmx lok li ting?ata de?i?joni f'dan ir-rigward.

39 Fil-fatt, fi kwalunkwe ka?, kif tenfasizza l-Kummissjoni, sabiex taqa' ta?t l-Artikolu 14(2) tar-Regolament Nru 1408/71, persuna g?andha "normalment" te?er?ita attività b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' Stat Membru wie?ed jew iktar.

40 Minn dan isegwi li, jekk l-e?er?izzju ta' attività b?ala persuna impjegata fit-territorju ta' Stat Membru wie?ed jikkostitwixxu s-sistema normali tal-persuna kkon?ernata, din ma tistax taqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi Artikolu 14(2).

41 F'dawn il-kundizzjonijiet, sabiex il-qorti nazzjonali ti?i pprovduta b'risposta utli, g?andha tittie?ed inkunsiderazzjoni l-e?istenza, fil-kaw?a prin?ipali, tad-diver?enza bejn il-kuntratti tax-xog?ol inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali u l-postijiet ta' e?ekuzzjoni tax-xog?ol li huma jipprovdu — li abba?i tag?hom Format talbet il-?ru? ta?-?ertifikat E 101 — u l-mod li bih l-obbligi ta?t dawn il-kuntratti effettivament twettqu fil-kuntest ta' dawn il-kuntratti.

42 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li l-istituzzjoni li to'ro? ertifikat E 101 għandha twettaq applikazzjoni korretta tal-fatti rilevanti għall-applikazzjoni tar-regoli dwar id-determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni applikabbli fil-qasam tas-sigurtà so?jali u, għalhekk, li tiggarrantixxi l-korrettezza tal-informazzjoni inklu?a f'dan i?-ertifikat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza FTS, i?itata iktar 'il fuq, punt 51, kif ukoll tat-30 ta' Marzu 2000, Banks *et*, C-178/97, ?abra p. I-2005, punt 38).

43 Peress li ?-ertifikat E 101 huwa, b?ala regola ?enerali, ma?ru? qabel jibda l-perijodu kopert minnu, l-evalwazzjoni tal-fatti msemija iktar 'il fuq hija spiss imwettqa f'dan il-waqt, abba?i tas-sitwazzjoni ta' xog?ol anti?ipata tal-?addiem impjegat ikkon?ernat. Huwa għalhekk li d-deskrizzjoni tan-natura tax-xog?ol b?al dik li tirri?ulta mid-dokumenti kuntrattwali għandha, fil-prattika, importanza partikolari għall-finijiet ta' din l-evalwazzjoni.

44 Minn din il-perspettiva, hemm lok li tittie?ed inkunsiderazzjoni, b'mod partikolari, in-natura tax-xog?ol b?ala persuna impjegata kif iddefinita fid-dokumenti kuntrattwali, sabiex ji?i evalwat jekk l-attivitajiet prevedibbli humiex attivitajiet b?ala persuna impjegata mqassma, b'mod mhux sempli?ement spe?ifiku, fit-territorju ta' diversi Stati Membri, sa fejn, madankollu, it-termini ta' dawn id-dokumenti jaqblu mal-attivitajiet prevedibbli kkon?ernati fil-mument tat-talba ta?-ertifikat E 101 jew, skont il-ka?, ir-realtà tal-attivitajiet e?er?itati qabel jew wara tali talba.

45 Fl-evalwazzjoni tal-fatti għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-le?i?lazzjoni tas-sigurtà so?jali applikabbli għall-?ru? ta' ertifikat E 101, l-istituzzjoni kkon?ernata tista', skont il-ka?, tie?u inkunsiderazzjoni, minbarra l-kliem tad-dokumenti kuntrattwali, fatturi b?all-mod li bih il-kuntratti tax-xog?ol bejn il-persuna li timpjega u l-?addiem ikkon?ernat kienu ?ew implementati fil-prattika pre?edentement, jew, b'mod iktar ?enerali, il-karatteristi?i u l-modalitajiet tal-attivitajiet imwettqa mill-impri?a kkon?ernata, sa fejn dawn il-fatturi jistg?u jilluminaw in-natura attwali tax-xog?ol inkwistjoni.

46 Jekk jidher minn fatturi rilevanti għajr dokumenti kuntrattwali, li s-sitwazzjoni ta' ?addiem impjegat hija effettivament differenti minn dik deskritta f'tali dokumenti, l-obbligu msemmi iktar 'il fuq fil-punt 42 tas-sentenza pre?enti li ji?i applikat ir-Regolament Nru 1408/71 b'mod korrett ifisser li l-istituzzjoni kkon?ernata, minkejja l-kliem tad-dokumenti kuntrattwali, hija obbligata tibba?a il-konstatazzjonijiet tagħha dwar is-sitwazzjoni attwali tal-?addiem impjegat u, skont il-ka?, li tirrifjuta li to'ro? i?-ertifikat E 101.

47 Barra minn hekk, mill-?urisprudenza jirri?ulta li hija l-istituzzjoni li di?à ?ar?et ertifikat E 101 li għandha tikkunsidra mill-?did il-fondatezza ta' dan il-?ru? u, skont il-ka?, tirtira ?-ertifikat meta l-istituzzjoni kompetenti ta' Stat Membru li fih il-?addiem impjegat iwettaq xog?ol ikollha dubji dwar l-e?attezza tal-fatti li jiffurmaw il-ba?i ta' dan i?-ertifikat u/jew tal-osservanza tar-rekwi?iti tat-Titolu II tar-Regolament Nru 1408/71 (ara, b'analo?ija, fil-kuntest tal-Artikolu 14(1) tar-Regolament Nru 1408/71, is-sentenzi ?itati iktar 'il fuq FTS, punt 56, kif ukoll Banks *et*, punt 43).

48 Fil-kuntratti inkwistjoni fil-kawża prinċipali, imsemmija fil-punti 16 u 17 tas-sentenza preżenti, il-post tax-xogħol kien deskritt b’ala “operazzjonijiet u siti tal-kostruzzjoni fil-Polonja u fit-territorju tal-Unjoni Ewropea (l-Irlanda, Franza, il-Gran Brittanja, il-Germanja u l-Finlandja), skont l-istruzzjonijiet tal-persuna li timpjega”. Madankollu, kif jirriżulta mill-informazzjoni mhux ikkontestata pprovduta lill-Qorti tal-Ġustizzja mill-qorti tar-rinviju, minn Format u miz-ZUS, fil-kuntest tal-imsemmija kuntratti, W. Kita kien jeżerċita permanentement attività matul diversi snin jew iktar minn għaxar xhur fit-territorju ta’ Stat Membru wieċed, jiġifieri, fi Franza. Barra minn hekk, fil-kuntest ta’ kuntratt ta’ xogħol sussegwenti, konklud mill-ġdid bejn Format u W. Kita għal żmien determinat, dan tal-ażżar kien jaqdem biss fit-territorju Finlandiż. Mill-faxxikolu jirriżulta li, fil-kuntest ta’ kull wieċed minn dawn it-tliet kuntratti, meta x-xogħol jispiżż, W. Kita kien jikseb leave bla żlas u sussegwentement, bi ftehim komuni, kien jintemm il-kuntratt ikkonfermat.

49 F’tali żirkustanzi, fid-dawl tal-iżviluppi fil-punti 39 u 40 tas-sentenza preżenti, ma jistax jitqies validament li żaddiem impjegat f’sitwazzjoni b’al dik ta’ W. Kita jista’ jaqa’ ta’t il-kunżett ta’ “persuna normalment impjegata fit-territorju ta’ żewġ Stati Membri jew iktar” fis-sens tal-Artikolu 14(2) tar-Regolament Nru 1408/71.

50 Min-naqsa l-ożra, f’żirkustanzi uniformi, il-prinċipju stabbilit fl-Artikolu 13(2)(a) tar-Regolament Nru 1408/71 jista’ japplika xorta waqda, anki jekk neżessarju, matul il-perijodi ta’ interruzzjoni tal-kuntratti ta’ xogħol, li jirriżultaw mill-Artikolu 13(2)(f).

51 Hija l-qorti tar-rinviju li għandha tislet il-konsegwenzi mill-punti 49 u 50 tas-sentenza preżenti fil-kuntest tal-kawża prinċipali.

52 Fid-dawl ta’ dak li ntqal, ir-risposta li għandha tingħata għad-domandi magħmula għandha tkun li l-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament Nru 1408/71 għandu jiġi interpretat fis-sens li, f’żirkustanzi b’al daww inkwistjoni fil-kawża prinċipali, persuna li, fil-kuntest ta’ kuntratti ta’ xogħol sużżessivi li jstabbilixxu b’ala l-post tax-xogħol it-territorju ta’ diversi Stati Membri, fir-realtà taqdem, matul il-perijodu ta’ kull wieċed minn dawn il-kuntratti, fit-territorju ta’ wieċed minn dawn l-Istati ma tistax taqa’ ta’t il-kunżett ta’ “persuna normalment impjegata fit-territorju ta’ żewġ Stati Membri jew iktar” fis-sens ta’ din id-dispożizzjoni.

Fuq l-ispejje

53 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeżiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuta għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra daww tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitqallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta’ u tiddeżiedi:

L-Artikolu 14(2)(b) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71, tal-14 ta' Ġunju 1971, dwar l-applikazzjoni tal-iskemi tas-siġurtà soġġali għall-persuni impjegati u l-familja tagħhom li jiġi aqilqu l-Komunità, fil-verżjoni emendata u aġornata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97, tat-2 ta' Diċembru 1996 (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 3, p. 3), kif emendat bir-Regolament (KE) Nru 1992/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tat-18 ta' Diċembru 2006, għandu jiġi interpretat fis-sens li, f'irkustanzi b'al dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, persuna li, fil-kuntest ta' kuntratti ta' xogħol suġġessivi li jistabbilixxu b'ala l-post tax-xogħol it-territorju ta' diversi Stati Membri, fir-realtà ta'dem, matul il-perijodu ta' kull wieċed minn dawn il-kuntratti, fit-territorju ta' wieċed minn dawn l-Istati biss ma tistax taqa' ta't il-kunċett ta' "persuna normalment impjegata fit-territorju ta' l-ewwli Stati Membri jew iktar" fis-sens ta' din id-dispożizzjoni.

Firem

*Lingwa tal-kawża: il-Pollakk.